

Haapsalu Montessori Kool

Muusikaõpetuse ainekava

I kooliaste (1.–3. klass) – Montessori metoodika lõiminguga

Ainekava on koostatud vastavalt Põhikooli riikliku õppekava lisa 3 „Ainevaldkond „Kunstiained““ nõuetele (VV 23.03.2023 määruse nr 18 sõnastuses). Praktiliste tööde ja vahendite kirjeldustes on kasutatud Montessori õppematerjalide kogumikku (monte-keel, monte-loodus, monte-mate, monte-inimene).

Ainevaldkond “Muusikaõpetus”

1. Üldalused

1.1. Valdkonnapädevus

Muusikaõpetuse valdkonnapädevuse kujundamise esmane alus on äratada valdkonna vastu huvi ja seda järjekindlalt hoida. Kunstiainete valdkonnapädevus on universaalne ning väljendub selles, et põhikooli lõpuks õpilane eakohaselt:

1. teadvustab oma sidet muusika ning Eesti ja maailma kultuuripärandiga;
2. loob, uurib ja tõlgendab, kasutades muusika väljendusvahendeid, teadmisi ning meetodeid;
3. mõtestab ja reflekteerib eri kultuurinähtusi, enda ja kaasõppijate loometegevust;
4. mõistab muusika osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas;
5. osaleb kunstide suhtluses tõlgendamist vajava sõnumi edastaja ning vastuvõtjana informeeritult ja kriitiliselt;
6. on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme loovalt.

1.2. Ainevaldkonna õppeainete arvestuslik maht

Ainevaldkonna õppeaine on muusikaõpetus, mille nädalatundide jaotumine kooliastmeti on I kooliastmes järgmine:

I kooliaste muusikaõpetus 6 (2+2+2)

Õppeaine nädalatundide jagunemine kooliastme sees ja õppesisu klasside kaupa on määratud selliselt, et õpitulemused ning kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud on saavutatavad.

1.3. Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Muusikavaldkonna pädevus lähtub arusaamast, et õpilase areng on elukestev ja mõjutatud kultuurist ning kunstid (muusika, kunst, kirjandus, draama, film, tants) ja kultuur laiemalt (visuaalkultuur, pärand- ja pärimuskultuur jms) on inimese dialoogipartnerid kogu elu jooksul. Kunstid on olulised väärtushinnangute, suhtluskultuuri, empaatia ning kriitilise mõtlemise arendamise vahendid. Kunstide kui professionaalse kõrgkultuuri loomingu kõrval on tähtis ka uuriv ja leiutav looming ning kultuur mõtestatud inimtegevusena laiemalt.

Kunstiained rõhutavad õppe koondumist viie põhimõtte ümber:

1) kunste on vaja tõlgendada. Kunstide kõne ei ole sõnasõnaline, kunstiteosed pakuvad eri tõlgendusvõimalusi ja tähendusi, mis põhinevad alati maailmavaatel, varasemal elu- ja kunstikogemusel ning on juhitud tunnetest, samuti kogemise kontekstist. Tõlgendamise puhul on alati võimalik lähtuda erinevatest vaatepunktidest ja ootustest. Isiklik kogemus kasvatab kogemuse tähenduslikkust õpilase jaoks. Kunsti ja muusika õppimisel on vaja toetada tõlgendamisoskust;

2) kunstid toetavad mitmekülgset loovust. Muusika õppimine kujundab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mis tahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, et jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni. Muusikaga tegelemine põhikoolis toetab õpiloovust (uudsed tähenduslikud kogemused ja nende mõtestamine, uurimis- ja refleksioonioskused) ning argiloovust (fantaasia, maailma uudne mõtestamine enda jaoks, uudne toimimisviis igapäevaelus);

3) kunstid toetavad esteetilise tundlikkuse kasvu ning inimese heaolu. Muusika õppimine põhikoolis võimaldab õpilasel ära tunda, emotsionaalselt kogeda ja hinnata enda ümber subjektiivset ilu (kuuldavat, kombatavat, nähtavat, abstraktset) ning nautida seda samavõrra nagu teiste oskusi või meisterlikkust. Ilu ja meisterlikkuse väärtustamine toetab rahulolu ja tähenduse leidmist maailmas, suurendab maailmaga seotuse tunnet ning innustab inimest püüdlema oma eesmärkide poole. Muusikal on tähtis osa muutuvates oludes isiklikku ja ühiskondlikku heaolusse panustava inimese kujundamisel;

4) muusikat õppides arenevad kinesteetilised oskused ja kognitiivsed võimed, mis on lahutamatu seotud loomega – musitseerimise ja ka performatiivsete kunstide loomisega. Musikaalses tegevuses toetatakse sügavama kognitiivse võimekuse kujunemist. Õppimine on sügavam, kui see toimub terviklikult nii keha kui ka vaimu ja eri meelte koostöös;

5) Muusika õppimine toetab iseenda mõistmist ja mõtestamist ning üldpädevuste omandamist sisukalt ja terviklikult. Muusikaga järjepidev tegelemine toetab õppija eneseusalduse kujunemist ning eneseväärikust. Muusika kaudu saab tõhusalt arendada kognitiivseid oskusi, nt loovat ja kriitilist mõtlemist, refleksiooni- ja analüüsioskusi, samuti mittekognitiivseid oskusi, nt avatust, otsustusvõimet ja riskijulgust.

Kunstiained (sh muusika) rõhutavad õppe koondumist viie põhimõtte ümber:

1) kunste on vaja tõlgendada. Kunstide kõne ei ole sõnasõnaline, kunstiteosed pakuvad eri tõlgendusvõimalusi ja tähendusi, mis põhinevad alati maailmavaatel, varasemal elu- ja kunstikogemusel ning on juhitud tunnetest, samuti kogemise kontekstist. Tõlgendamise puhul on alati võimalik lähtuda erinevatest vaatepunktidest ja ootustest. Isiklik kogemus kasvatab kogemuse tähenduslikkust õpilase jaoks. Kunsti ja muusika õppimisel on vaja toetada tõlgendamisoskust;

2) kunstid toetavad mitmekülgset loovust. Kunsti ja muusika õppimine kujundab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mis tahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, et jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni. Kunstidega tegelemine põhikoolis toetab õpiloovust (uudsed tähenduslikud kogemused ja nende mõtestamine, uurimis- ja refleksioonioskused) ning argiloovust (fantaasia, maailma uudne mõtestamine enda jaoks, uudne toimimisviis igapäevaelus);

3) kunstid toetavad esteetilise tundlikkuse kasvu ning inimese heaolu. Kunsti ja muusika õppimine põhikoolis võimaldab õpilasel ära tunda, emotsionaalselt kogeda ja hinnata enda ümber subjektiivset ilu (kuuldavat, kombatavat, nähtavat, abstraktset) ning nautida seda samavõrra nagu teiste oskusi või meisterlikkust. Ilu ja meisterlikkuse väärtustamine toetab rahulolu ja tähenduse leidmist maailmas, suurendab maailmaga seotuse tunnet ning innustab inimest püüdlema oma eesmärkide poole. Kunstiainetel on tähtis osa muutuvates oludes isiklikku ja ühiskondlikku heaolusse panustava inimese kujundamisel;

4) kunstiaineid õppides arenevad kinesteetilised oskused ja kognitiivsed võimed, mis on lahutamatult seotud loomega – musitseerimise ja visuaalkunsti, ent ka performatiivsete kunstide loomisega. Kunstitegevustes toetatakse sügavama kognitiivse võimekuse kujunemist. Õppimine (sh musitseerimine ja visuaalkunst, kuid ka performatiivsete kunstide loomine) on sügavam, kui see toimub terviklikult nii keha kui ka vaimu ja eri meelte koostöös;

5) kunstiainete õppimine toetab iseenda mõistmist ja mõtestamist ning üldpädevuste omandamist sisukalt ja terviklikult. Kunsti ja muusikaga järjepidev tegelemine toetab õppija eneseusalduse kujunemist ning eneseväärikust. Kunstide kaudu saab tõhusalt arendada kognitiivseid oskusi, nt loovat ja kriitilist mõtlemist, refleksiooni- ja analüüsioskusi, samuti mittekognitiivsed oskusi, nt avatust, otsustusvõimet ja riskijulgust.

Valdkonnasisene lõiming tugineb kunsti ja muusika kokkupuutepunktidele. Kunst ja muusika jagavad sarnaseid baasmõisteid, mille sisu on aga erialade väljendusvahenditest lähtuvalt ainuomane; ka kontseptsioonide sisu ei pruugi kattuda. Seetõttu on kunsti ja muusika lõimingukeskmeks ühised aspektid:

1) teose, autori ja loomingu määratlus;

2) esitus ja tõlgendus (interpreteerimine) ning kriitika;

3) ajalooliselt interdistsiplinaarsed kunstid (sõna-, muusika- ja tantsuteater, film);

4) nüüdisaegsed mitmemeelelised kunstinähtused (video ja performance, meie aja tsirkus, installatiivne, uusmeedia kunst jms).

1.4. Võimalusi valdkonnaüleseks lõiminguks, üldpädevuste arengu toetamiseks ja õppekava läbivate teemade käsitlemiseks

Muusika õppimise kaudu toetatakse õpilastes kõigi riikliku õppekava üldosas kirjeldatud üldpädevuste arengut. Üldpädevuste saavutamist toetab õppeainete eesmärgipärane lõimimine teiste valdkondade õppeainetega ning läbivate teemade õpilase jaoks tähenduslik käsitlemine. Selle tulemusel kujuneb õpilasel suutlikkus rakendada oma teadmisi ja oskusi eri olukordades, kujundada enda väärtushoiakuid ja -hinnanguid ning võimalus omandada ettekujutus ühiskonna kui terviku arengust. Seejuures on väga oluline aineõpetajate süsteemne ja järjepidev koostöö õpilase kogu õppeaja vältel.

Üldpädevuste loetelu:

Loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus. Õppetegevused noodipikkuste, taktimõõduga, digitehnoloogia kasutamine.

Ettevõtlikkuspädevus. Suudab ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades. Seab eesmärgi, koostab plaane, tutvustab neid ja viib ellu.

Kultuuri- ja väärtuspädevus. Tajub ja väärtustab oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustab loomingut ja kujundab ilumeelt; hindab üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustab inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustab oma väärtushinnanguid; autorsuse austamine;

Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Suudab ennast teostada; teab ja järgib ühiskondlikke väärtusi ja norme; teeb koostööd musitseerimisel, austab erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, kultuuride omapära;

Enesemääratluspädevus. Suudab mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi. Analüüsib oma käitumist erinevates olukordades. Lahendab

suhtlemisprobleeme. Käitub ohutult ja järgib tervislikke eluviise. Omaloomingu loomine, loomingulised lahendused, ideede katsetamine ja esitamine.

Õpipädevus. Suudab organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas. Planeerib harjutamist ja järgib järjekindlalt plaani. Kasutab õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades. Seostada omandatud teadmisi varem õpituga. Analüüsib oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi.

Suhtluspädevus. Suudab ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada emakeeles, arvestades ainespetsiifilise terminoloogiaga ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast muusikaliselt väljendada, oma loomingut esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.

Digipädevus. Kasutab digitehnoloogiat muusika kuulamisel, info otsimisel. Leiab digivahendite abil infot. Harjutab teadlikku suhtumist digitaalse meedia sisusse.

Üldpädevuste ja läbivate teemade õppeainete-põhine saavutamine ja käsitlemine on kirjeldatud detailsemalt klasside kaupa ainekava tabelite õpitulemuste tulbas.

1.5. Õppe kavandamine ja korraldamine

Õpe on õppijakeskne, toetab õpimotivatsiooni hoidmist ning õpilaste kujunemist aktiivseiks ja iseseisvaks õppijaiks ning loovaks ja kriitiliselt mõtlevaks ühiskonnaliikmeiks, kes suudavad teha valikuid ja vastutada oma õppimise eest. Õpet kavandades ja korraldades lähtutakse õppekava üldpädevustest, kooli väärtustest, kooliastme lõpuks taotletavatest teadmistest, oskustest ja hoiakutest ning õpitulemustest ja kooli õppekavas sätestatud õppesisust, kooliastmete õppe ja kasvatuse rõhuasetustest ning läbivate teemade ja lõimingu rakendamise põhimõtetest.

Põhikoolis õpet kavandades ja korraldades teevad õpetajad koostööd, seejuures:

- 1) arvestatakse õpilaste eelteadmisi, huvisid, individuaalset eripära ja isikupäraseid erivõimeid, kasutatakse diferentseeritud ja sobivat pingutust nõudvaid ülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud ja õpilasele tähenduslikku käsitlust, reageeritakse õpi- ja eluraskustele ning pakutakse õpiabi ja tuge õpivalikutes;
- 2) võetakse arvesse kohalikku eripära ning muutusi ühiskonnas, muusika uusimaid käsitlusi, rakendatakse didaktika nüüdisaegseid käsitlusi;
- 3) taotletakse, et õpilase õpikoormus on mõõdukas, jaotub õppeaasta jooksul ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 4) võimaldatakse õpet nii iseseisvalt kui ka koos teistega, kujundatakse õpiharjumusi ja -oskusi ning suunatakse tegema valikuid;
- 5) kaasatakse õpilasi õppe kavandamisse, võetakse aega eesmärkide ja taotletavate õpitulemuste saavutamise viiside ja hindamiskriteeriumide läbiarutamiseks ning refleksiooniks;
- 6) kavandatakse piisavalt aega terviklike õppeühikute, mitmeid osaoskusi arendavate ning õppijate jaoks tähenduslike tulemusteni viivate õppeülesannete täitmiseks;
- 7) rakendatakse uurivat õpet, kasutatakse mitmekesiseid ja kombineeritud õppemeetodeid ning aktiivsust, loovust, koostööd ja tagasisidet soodustavaid tegevusi;
- 8) rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 9) kasutatakse mitmekesist õpikeskkonda: loodus- ja linnakeskkond, käiakse õppekäikudel, kontsertidel, teatrites, muuseumides, muusikakoolides, looduses, raamatukogudes jm;
- 10) võimaldatakse siduda õpet koolivälise eluga, et kogu ainekäsitus oleks võimalikult elulähedane, õpilasele eakohane ja tähenduslik; seostatakse õppesisu näidetega nii Eesti kui ka maailma kunstist ja rahvakultuurist.

1.6. Hindamine

Hindamine muusikaõpetuses suunab ja julgustab õpilasi õppima ning tekitab ja hoiab huvi muusika vastu. Hindamise aluseks on põhikooli riikliku õppekava üldosas sätestatud, muusika ainekavas esitatud õpitulemused ning kooli kehtestatud hindamisjuhised. Hindamise nõuded ja korraldus, sh mittenumbrilise hindamise kasutus ja kooliõppekava väliselt, sh mitteformaalhariduses omandatud teadmiste ja oskuste arvestamine täpsustatakse kooli õppekavas.

Hindamise käigus saavad õpilased mitmekülgset tagasisidet oma töökultuuri ja töö ning individuaalse arengu kohta, millega toetatakse nende kujunemist positiivse minapildi ja adekvaatse enesehinnanguga ennastjuhtivaiks õppijaiks. Hindamisega luuakse õpilastele võimalusi õppe vältel oma edusamme esile tuua, julgustades neid enda tugevaid külgi kasutama ja uusi oskusi arendama. Õpilastele võimaldatakse eri viise eneseanalüüsiks ja kaaslastelt tagasiside saamiseks ning selle aktseptimiseks. Õpetaja saab hindamise kaudu teavet oma õpetamise tulemuslikkuse kohta ning sisendit nii õppe kui ka iseenda pädevuste arendamiseks.

Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane nii oma tööd hindama kui ka kaasõpilastele tagasisidet andma.

Õpilasele on õppeühiku (õppetegevuste kogum, mis on suunatud samade õpitulemuste saavutamisele) alguses teada, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamiskriteeriumid.

Õpilast suunatakse õppe käigus oma õppimist ja seatud eesmärkide saavutamist analüüsima ning reflekteerima.

Aineteadmiste ja -oskuste kõrval antakse tagasisidet üldpädevuste arengu ning väärtushoiakute ja -hinnangute kujunemise kohta. Hoiakute kujunemise kohta antakse tagasisidet suunavate ja toetavate sõnaliste hinnangutega. Õpilase seisukohtadele ühiskonnas ja maailmas toimuva kohta antakse sõnalist kirjeldavat tagasisidet. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid pööratakse tähelepanu ka õpilase keelekasutusele, sh kunsti- ja muusikaterminite õigele kasutusele ning õigekirjale, mida arvestatakse hindamisel ülesande eesmärgi ja kokkulepitud hindamiskriteeriumide põhjal.

Hindamisel lähtutakse õppimisele seatud eesmärgist ja hinnatakse seda, mida on õpetatud, rakendades nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida esitatakse õppetöö käigus nii sõnaliste hinnangute kui ka kooliastme lõpus numbriliste hinnatena. Tunni tegevuste käigus selgitatakse välja õpilaste eelteadmiste ja oskuste tase, ainealased väärarusaamad ning eriomased õpiraskused, et kavandada edasist õppimist ja õpetamist.

Erineva keerukusastmega teadmiste, oskuste ja hoiakute hindamise võimaldamiseks kasutatakse mitmekesiseid hindamisviise ja -vorme. Hindamisvahendi ja -viisi valik sõltub seatud õppe-eesmärkidest ning eeldatavast õpitulemusest.

Muusika valdkonnapädevuse omandamisel on õppe jooksul oluline roll kujundaval hindamisel, mis toetab õpilase eneseusku ja innustab teda oma võimeid arendama. Kujundava hindamise kaudu saab õpilane temale arusaadaval viisil esitatud suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta.

Kujundava hindamise rakendamist toetab õppeolukorras tehtud tööde õpilasepoolne dokumenteerimine näiteks kavandite, jooniste, õpimapi, blogina vms.

Kunstiainetes väärtustatakse harjutamist. Õpitulemuste saavutamise toetamise kõrval keskendutakse kujundava hindamise vältel järgmistele aspektidele:

- 1) loovuse arengu toetamine (probleemide märkamine, mõtete voolavus ja paindlikkus, originaalsus, probleemilahendamisoskused, refleksioon);
- 2) huvi ja nii õppest kui ka muusika- ja kultuurielust aktiivse osavõtu toetamine;
- 3) isikliku sideme loomine ainega ja isikupärase väljenduslaadi otsimine;
- 4) sallivuse areng ja silmaringi avardamine.

Kooli õppekavas kehtestatud hindamisjuhiste järgi võib arvestada tunnist osavõtu aktiivsust ja tunnivälist muusikategevust (nt osalemine koolikooris, orkestris, ansambelis, esinemine kooliüritustel, kooli esindamine konkurssidel/võistlustel, sh muusikaolümpiaadil).

Kokkuvõtvalt hinnatakse üldjuhul õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, lähtudes õppest kui tervikust ja taotletavatest õpitulemustest, seejuures arvestatakse, et hinnatel võib olla sõltuvalt töö mahust erinev kaal. Hindamiskriteeriumid loob õpetaja õpilasi kaasates ULA hindamisjuhendi põhjal.

1.7. Õppekeskkond

Õppekeskkonna kujundamisel lähtutakse riikliku õppekava alusväärtustest ning luuakse üksteist austav, vastastikku hooliv ja toetav, turvaline, kiusamis- ja vägivallavaba õppekeskkond, mis rajaneb usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel ning kus märgatakse ja tunnustatakse õpilase pingutusi ja õpiedu. Muusikavaldkonna pädevuse kujunemise eeldus on õppimist, loovust ning eneseväljendust toetav sotsiaal-emotsionaalne, vaimne ja füüsiline õppekeskkond, mis peab soodustama õpilase iseseisvust, olema kaasav, piisavalt struktureeritud ning eakohane, mis on loovuse ja originaalsuse arendamisel ning avaldumisel oluline. Nii füüsiline kui ka vaimne keskkond peab vastama õpilaste võimetele. Eriti tähtis on arvestada psühholoogilisi baasvajadusi. On eriti tähtis tagada turvaline vaimne keskkond, mille kujundamisele aitavad kaasa hinnanguvabad arutelud ja õpetaja pädevus tulla toime väärtuskonfliktidega. Muusika õppimise füüsilise õppekeskkonna tagab kool, võimaldades õpet ruumis, mis on varustatud kvaliteetsete, õpilastele kokkulepitud korras kättesaadavate töövahendite ja materjalidega vabaks kasutamiseks, et toetada valikute tegemise oskust ja loovat eneseväljendust. Õpe toimub ka autentsetes keskkondades, linnaruumis, kontserdisaalides, näituse- ja etendusasutustes, kooli ümbruses, paikkonna kultuuriasutustes ja mujal.

1.8. Muusikaõpetuse aine kirjeldus

Muusikal kui universaalsel suhtlusvahendil on läbi aegade olnud tähtis osa laste ja noorte vaimsel, moraalsel ning esteetilisel kasvatamisel. Muusikaõpetuse taotlus on luua muusikateadmiste, -oskuste ja -kogemuste süsteem. Üldhariduskooli muusikaõpetuse eesmärk on tekitada huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetuses lähtutakse eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidest ja põhimõtetest (Riho Päts, Heino Kaljuste), mis toetuvad Zoltán Kodály meetodile ja Carl Orffi pedagoogika adapteeritud käsitlusele ning tänapäeva pedagoogika teadmusele ja kogemusele.

Muusikaga tegelemine rikastab tundeelu, kujundab esteetilisi hoiakuid ja kultuurilisi tõekspidamisi. Muusikaõpetuse kaudu luuakse võimalused muusikaoskuste arenguks, avatakse ja avardatakse muusikaga tegelemise viise ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamise kaudu kujundatakse õpilaste sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid ja muusikamaitset.

Muusikaõpetuses tähtsustatakse:

- 1) ühislaulmist kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist väljendust ja edasikandjat;
- 2) loomingulist eneseväljendust;
- 3) õpilase loova ja kriitilise mõtlemise arengu toetamist;
- 4) õpilase isiklikku suhet muusikaga ning muusikalise suhtlemise rolli vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalustamise võimalusena;
- 5) muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute kujunemisel;
- 6) õppija huvi ja isikupära.

Muusika õppeaine sisuks on musitseerimine (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine, omalooming), muusika kuulamine ja muusikalugu, muusikaline kirjaoskus ning õppekäigud.

Muusikaõpetuse kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes järgmisi osaoskusi:

- 1) laulmine,
- 2) pillimäng,

- 3) muusikaline liikumine,
- 4) omalooming,
- 5) muusika kuulamine.

Muusikaõpetuse lahutamatu osa on muusikaline eneseväljendus, millega arendatakse õpilase isikupära, omandatakse oskused ja teadmised üksi ning koos musitseerimiseks ja loominguks eneseväljenduseks.

Musitseerimine on keskne tegevus muusikateadmiste ja -oskuste omandamiseks ning loova ja harmoonilise isiksuse kujunemiseks. Rühmas või üksi õppides arendatakse suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, hoolivust, paindlikkust ja tundetarkust ning juhitakse õpilaste enesehinnangut ja õpimotivatsiooni.

Ühislaulmise ning koorilauluga arendatakse sotsiaalseid oskusi ning kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust.

Omalooming on seotud lihtsate kaasmängude, saadete, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, muusikalise liikumise ja tekstide loomisega, mille käigus luuakse võimalused muusikalise eneseväljenduse ja esinemisjulguse kujunemiseks ning arenemiseks. Omaloomingulises tegevuses rakendatakse ja kinnistatakse muusikateadmisi ja -oskusi.

Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust.

Muusikaloos tutvustatakse muusika väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete ning omandatakse kultuuriloolisi teadmisi.

Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse ainekavas sisalduvat elementaarset noodikirja lugemise oskust, mida omandatakse musitseerides ja mis loob eeldused muusika teadlikumaks mõistmiseks.

Muusika võimaldab osaleda kultuuris mitmel viisil ja kujundada elukestvat harrastust.

Õppekäigud (sh virtuaalsed) kontserdipaikadesse, teatritesse ning muuseumidesse kujundavad õpilaste silmaringi ja muusikamaitset, teadmisi kohalikust, oma riigi ja maailma kultuuripärandist ning nende rollist maailmas ja peamistest kultuurisaavutustest (sh popkultuurist). Muusikaõpetuse lahutamatu osa on kooli kontserdieluse osalemine, et õpilased omandaksid kogemusi nii esineja, kuulaja kui ka korraldajana. Muusikaõpetust kavandades ja korraldades leitakse tunnivalise loometegevuse võimalusi (koorilaul, solistid, ansamblid, orkestrid, kontsertide jm esinemiste kavandamine, töötoad jms).

1. klassi ainekava

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
Laulmine					
Laulab julgelt ja rõõmsalt , hoides lauldes õiget kehahoiu (sirge selg, püstine	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: Kujundatakse iseseisva õppimise ja	eesti keel - laulutekstide lugemine ja mõistmine, õigekiri (silbitamine)	Eakohased laste-, mängu- ja mudellaulud, regilaulud, eesti ja teiste rahvaste laulud.	Kooli ja klassi üritustel laulmine. Montessori: kellad (ingl Bells, monte-mate/Sensorial) – helide eristamine ja järjestamine, mis	Muusika õpetamiseks on vaja 1) muusikategevusteks (sh rühmatööks ja liikumiseks)

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
<p>pea) ning kasutades selget diktsiooni nii üksi kui ka koos rühmaga lauldes;</p> <p>Väljendab lauldes muusika meeleolu, kasutades vastavalt laulu sisule erinevat tugevust (dünaamikat) ja kiirust (tempot);</p> <p>Laulab eakohast repertuaari, sealhulgas laste- ja mängulaule, regilaulu ning eesti ja teiste rahvaste rahvalaule;</p> <p>Laulab peast I kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümnid „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ ja lastelaulu „Kevadel“ („Juba linnukesed...“);</p> <p>Tunneb ja kasutab praktikas järgmisi mõisteid: helilooja, luuletaja, koor, dirigent, salm ja refrään; teeb vahet vaikusel ja helil, valjul (forte) ja vaikselt (piano) muusikal;</p> <p>Rakendab algteadmisi noodikirjast: tunneb rütme ja pause ning</p>	<p>tegutsemise oskust. Tutvutakse muusikaga seotud elukutsete ja institutsioonidega. Arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases tööelus. Muusikahuvi seostamine võimaliku hobi või ametivalikuga.</p> <p>Keskkond ja säästev areng: Muusika kaudu teadvustatakse looduse ja keskkonnaga seotud teemasid (loodushelid, loodust kujutavad muusikapalad, rahvakalendri tähtpäevad). Pillide valmistamise kontekstis käsitletakse materjalide korduvkasutust.</p> <p>Kultuuriline identiteet: Eesti ja rahvusvahelise muusikapärandiga tutvumine, laulupeo traditsiooni väärtustamine, rahvalaulude ja rahvapillidega tutvumine, eesti rahvakalendri tähtpäevade</p>	<p>pärimuskultuur - rahvakalendri tähtpäevad; laulumängud. matemaatika - taktimõõt, noodijoonestik, rütmipikkused. loodusõpetus - loodusnähtused, aastaajad, loomad jne laulu tekstides. inimeseõpetus - mina, perekond, kodumaa laulutekstides liikumisõpetus - vaba kehahoid, hingamine, koordineerimine, laulumängud, loov liikumine.</p>	<p>Laulu õppimisel relatiivse noodisüsteemi (JO-LE-Mi süsteem) kasutamine. Tekitatakse harjumus lauldes hoida loomulikku kehahoidu (sirge selg, püstine pea, avatud suu). Õpilasi suunatakse laulma julgelt, ilmekalt ja selge diktsiooniga.</p>	<p>toetab muusikalist kuulmist ja häälepühkimist. Montessori: rahvakalendri tähtpäevad kronoloogiamaterjali kaudu (ingl Calendar / Timeline, monte-inimene) – laulude seostamine aastaringiga.</p>	<p>sobivat teiseldatavat mööbliga piisavalt ventileeritavat ruumi; 2) mitmesuguseid vahendeid: klaver, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel; 3) musitseerimiseks vajalikke pille: Orffii instrumentarium (rütm- ja plaatpillid), plokkflöödid või väikekanded; 4) tehnovahendeid kontakt- ja digiõppe korraldamiseks: fono- ja videoteek, kohased voogedastusplatvormid; salvestatud muusika esitamise vahendid (muusikakeskus hifi, arvuti + kõlarid, CD-mängija); muusika õppimiseks ja loomiseks sobivad rakendused (äpid), nt noodistusprogramm, salvestusprogramm jt; videoprojektor, digitahvel, Opiq-keskkond; koolikontserdid (Eesti Kontserdi koolikontsertide programm); muusikaliste lavastuste külastus erinevates teatrites ja kontserdimajades üle eesti (transport); koostöö C.Kreegi nimelise Haapsalu Muusikakooliga.</p>

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
<p>suudab kaasa laulda lihtsamaid astmemudeleid (nt SO-MI-RA käemärkide või noodipildi toel).</p>	<p>arvestamine repertuaari valikul.</p> <p>Infotehnoloogia ja meedia: Muusikateoste autorsuse teadvustamine ja austamine. Kriitiline suhtumine infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda. Digitehnoloogia kasutamine muusika kuulamisel ja otsinguks.</p> <p>Turvalisus: Häälehoiu põhimõtete järgimine laulmisel. Kontserdikülastaja hea käitumise tavad.</p> <p>Tervis ja ohutus: Loomulik kehahoid ja hingamine laulmisel ja pillimängu ajal. Muusika mõju inimese emotsionaalsele ja vaimsele tervisele.</p>				
Pillimäng					

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
<p>Kasutab musitseerimisel erinevaid pille: mängib keha-, rütmi- ja plaatpillidel lihtsamaid rütmimustreid (<i>ostinato</i>'sid) ning kaas-, eel- ja vahemänge; kasutab selleks õigeid mänguvõtteid ning oskab nimetada oma koolis kasutatavaid rütmi- ja plaatpille;</p> <p>Rakendab algteadmisi noodikirjast: teadvustab ja kasutab musitseerimisel õpitud rütme, rütmifiguure ja pause;</p> <p>Tunneb ja kasutab õppetegevuse käigus põhimõisteid: helilooja, dirigent, koor, salm, refrään, eelmäng, vahemäng ning teeb vahet vaiksel (<i>piano</i>) ja valjul (<i>forte</i>) muusikal.</p>	<p>Turvalisus: Pillide ohutu käsitsemine. Kontserdikülastaja hea käitumise tavad.</p> <p>Tervis ja ohutus: Loomulik kehahoid ja hingamine laulmisel ja pillimängu ajal. Muusika mõju inimese emotsionaalsele ja vaimsele tervisele.</p> <p>Kultuuriline identiteet: Eesti ja rahvusvahelise muusikapärandiga tutvumine, rahvapillidega tutvumine.</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: Kujundatakse iseseisva õppimise ja tegutsemise oskust. Tutvutakse muusikaga seotud elukutsete ja institutsioonidega. Arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases tööelus. Muusikahuvi seostamine võimaliku hobi või ametivalikuga.</p>	<p>pärimuskultuur - rahvakalendri tähtpäevad; rahvaviisid. matemaatika - taktimõõt, noodijoonestik, rütmipikkused, sõrmestus. liikumisõpetus - koordineatsioon</p>	<p>Musitseerimisel kasutatakse teadlikult rütme, rütmifiguure ja pausi (TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, 1-löögiline paus)</p> <p>Keha-, rütmi- ja plaatpille mängitakse nii orkestris (kogu klassiga), ansambelis (näiteks pingiridade kaupa jne) kui ka üksi, mille käigus harjutakse kuulma ja kuulama nii enda kui ka teiste pillimängu.</p> <p>Kehapill. Tutvutakse kehapilli ning selle erinevate helide ja mänguvõimalustega. Rakendatakse kehapilli lihtsamates <i>ostinato</i>'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.</p> <p>Rütmipillid. Tutvutakse oma koolis olevate rütmipillidega (kõlapulgad, triangel, võrutrumm, kõlatoru, marakad, rütmimunad, kuljused, tamburiin, taldrik, kastanjetid, agoogo, guiro, džembe, bongod, konga jt).</p> <p>Õpitakse rütmipillidel õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse rütmipille lihtsamates <i>ostinato</i>'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.</p> <p>Plaatpillid. Tutvutakse oma koolis olevate plaatpillidega (ksülofon, kellamäng, metallofon, kõlaplaadid). Õpitakse</p>	<p>Kooli ja klassi üritustel esinemine.</p> <p>Õppekäik muusikakooli/ muusikakooli tutvustavad kontserdid koolides.</p> <p>Kooli üritustel esinevad muusikakoolis õppivad õpilased oma instrumendiga.</p> <p>Montessori: helide eristamine (ingl Sound Cylinders / Bells, monte-mate/Sensorial) – sensoorne helide järjestamine ja võrdlemine, mis toetab pillimängu kuulmisoskusi.</p> <p>Montessori: helmesketid (ingl Bead Chains, monte-mate) – korduva mustritajumine matemaatiliste ahelate kaudu, mis seostub rütmiliste mustritega.</p>	<p>Muusika õpetamiseks on vaja</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) muusikategevusteks (sh rühmatöök ja liikumiseks) sobivat teisaldatavat mööbli piisavalt ventileeritavat ruumi; 2) mitmesuguseid vahendeid: klaver, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel; 3) musitseerimiseks vajalikke pille: Orffi instrumentarium (rütmi- ja plaatpillid), plokkflöödid või väikekanded; 4) tehnovahendeid kontakt- ja digiõppe korraldamiseks: fono- ja videoteek, kohased voogedastusplatvormid; salvestatud muusika esitamise vahendid (muusikakeskus hifi, arvuti + kõlarid, CD-mängija); muusika õppimiseks ja loomiseks sobivad rakendused (äpid), nt noodistusprogramm, salvestusprogramm jt; videoprojektor, digitahvel, Opiq-keskkond

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
			<p>plaatpilli pulkade õiget käeshoidmist ja õigeid mänguvõtteid.</p> <p>Rakendatakse plaatpille lihtsamates ostinato'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.</p>		
Muusikaline liikumine					
<p>Väljendab muusikat liikumisega: reageerib liikumise kaudu muusika sisule ja karakterile nii ükski kui ka koos rühmaga;</p> <p>Tajub muusikalisi elemente kehaliselt: tunnetab ja väljendab liikumises rütmi, pausi ning erinevaid temposid (kiire-aeglane);</p> <p>Tantsib eesti laulu- ja ringmänge: osaleb julgelt ja koostöiselt ühistantsudes ja mängudes;</p> <p>Kasutab ja tunneb ruumilisi mõisteid: orienteerub liikumisel ruumis, teades mõisteid: ringjoon, rida, parem-vasak, päripäeva ja vastupäeva.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: Eesti ja rahvusvahelise muusikapärandiga tutvumine, laulupeo traditsiooni väärtustamine, rahvalaulude ja rahvapillidega tutvumine, eesti rahvakalendri tähtpäevade arvestamine repertuaari valikul.</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: Kujundatakse iseseisva õppimise ja tegutsemise oskust. Arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases tööelus. Muusikahuvi seostamine võimaliku hobi või ametivalikuga.</p>	<p>pärimuskultuur - rahvakalendri tähtpäevad; laulumängud.</p> <p>liikumiseõpetus - vaba kehahoid, koordinatsioon, loov liikumine.</p>	<p>Liikumistegevusi viiakse läbi nii üheskoos (kogu klassiga), gruppides (näiteks pingiridade kaupa jne) kui ka ükski, mille käigus harjutakse liikuma ja tunnetama nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.</p> <p>Tutvutakse liikumise kaudu rütmide, rütmifiguuride ja pausiga (TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, 1-löögiline paus).</p> <p>Tunnetatakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu.</p> <p>Mängitakse ühiselt erinevaid eesti laulu- ja ringmänge, tutvudes nende sisu ja pärimuslike traditsioonidega.</p> <p>Väljendatakse mängudes esinevate tegelaste karaktereid.</p> <p>Harjutatakse ühistegevustes liikumist paaris, ühiselt ringjoonel (sõõris), vooris ja viirus.</p>	<p>Liikumistegevusi viiakse läbi nii üheskoos (kogu klassiga), gruppides (näiteks pingiridade kaupa jne) kui ka ükski, mille käigus harjutakse liikuma ja tunnetama nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.</p> <p>Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu.</p> <p>Tutvutakse liikumise kaudu rütmide, rütmifiguuride ja pausiga</p> <p>Tunnetatakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu.</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängud. Mängitakse ühiselt erinevaid eesti laulu- ja ringmänge, tutvudes nende sisu ja pärimuslike traditsioonidega.</p> <p>Väljendatakse mängudes esinevate tegelaste karaktereid.</p> <p>Harjutatakse ühistegevustes liikumist paaris, ühiselt ringjoonel (sõõris), vooris ja viirus.</p> <p>Montessori: kõnni joonel (ingl Walking on the Line, monte-mate/Sensorial) – tasakaalu ja kehakontrolli arendamine, mis toetab koordineeritud muusikalist liikumist.</p>	<p>Muusika õpetamiseks on vaja</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) muusikategevusteks (sh rühmatöök ja liikumiseks) sobivat teisaldatavat mööbliga piisavalt ventileeritavat ruumi; 2) mitmesuguseid vahendeid: klaver, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel; 3) musitseerimiseks vajalikke pille: Orffi instrumentarium (rütm- ja plaatpillid), plokkflöödid või väikekanded; 4) tehnovahendeid kontakt- ja digiõppe korraldamiseks: fono- ja videoteek, kohased voogedastusplatvormid; salvestatud muusika esitamise vahendid (muusikakeskus hifi, arvuti + kõlarid, CD-mängija); muusika õppimiseks ja loomiseks sobivad rakendused (äpid), nt noodistusprogramm, salvestusprogramm jt; videoprojektor, digitahvel, Opiq-keskkond; koolikontserdid (Eesti Kontserdi koolikontsertide programm); muusikaliste lavastuste külastus erinevates teatrites ja kontserdimajades üle

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
					eesti (transport); koostöö C.Kreegi nimelise Haapsalu Muusikakooliga.
Muusikaline omalooming					
<p>Katsetab muusikaliste väljendusvahenditega: proovib omaloomingus julgelt erinevaid rütme, temposid ja helitugevusi (dünaamikat);</p> <p>Loob lihtsaid kaasmänge: mõtleb välja rütmilisi ja meloodilisi järgnevusi keha-, rütmi- ja plaatpillidel, kasutades õpitud rütmiväärtusi ja pause;</p> <p>Improviseerib häällega: loob lihtsaid viisijuppe, tuginedes õpitud astmemudelitele (SO, MI, RA);</p> <p>On sõnaliselt loov: mõtleb välja lihtsaid riime, liisusalme või uusi laulusõnu;</p> <p>Väljendab muusikat loovalt: kasutab improviseeritud liikumist või kunstitöid, et edasi anda muusika meeleolu ja karakterit;</p>	<p>Turvalisus: Häälehoiu põhimõtete järgimine laulmisel. Kontserdiküllastaja hea käitumise tavad.</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: Kujundatakse iseseisva õppimise ja tegutsemise oskust. Arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases tööelus. Muusikahuvi seostamine võimaliku hobi või ametivalikuga.</p>	<p>eesti keel - tekstiloome</p> <p>matemaatika - taktimõõt, noodijoonestik, rütmipikkused.</p> <p>pärimuskultuur - rahvakalendri tähtpäevad, laulumängud.</p> <p>liikumisõpetus - loovliikumine</p> <p>kunstiõpetus - muusika või laulu meeleolu ja/või karakteri väljendamine kunstitöodes.</p>	<p>Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansamblis (näiteks pinginaabriga) ja/või kõik koos (kogu klassiga). Muusikalisi osaoskusi (lauline, pillimäng, muusikaline liikumine) kasutatakse omaloomingus nii eraldi kui ka omavahel lõimitult.</p> <p>Luuakse lihtsamaid tekste ja esitatakse neid musitseerides. Improviseeritakse õpitud astmemudelitele (SO, MI, RA) tuginedes.</p> <p>Luuakse rütmilisi-meloodilisi improvisatsioone, rütmijärgnevusi ja ostinato'sid ning esitatakse neid keha-, rütmi- ja plaatpillidel. Omaloomingut luues kasutatakse õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi (TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, 1-löögiline paus).</p> <p>Väljendatakse muusikapala karaktereid improviseeritud liikumise kaudu. Laulu meeleolule luuakse sobivad liigutused.</p>	<p>Õpitud astmetele tuginedes meloodia improviseerimine.</p> <p>Lihtsate rütmilisi-meloodiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja/või plaatpillidel.</p> <p>Lihtsamate tekstide loomine ja nende ilmekas esitamine.</p> <p>Muusika meeleolu väljendamine loovliikumise kaudu.</p> <p>Muusika või laulu meeleolu ja/või karakteri väljendamine kunstitöodes.</p> <p>Montessori: liikuv tähestik (ingl Moveable Alphabet, monte-keel) – loominguline tekstiloome (liisusalmid, regivärsid) tähtede kokkupanemise kaudu.</p> <p>Montessori: metallkujundid (ingl Metal Insets, monte-keel) – muusika visualiseerimine joonistamise kaudu.</p>	<p>Muusika õpetamiseks on vaja</p> <p>1) muusikategevusteks (sh rühmatöök ja liikumiseks) sobivat teisaldatavat mööbliga piisavalt ventileeritavat ruumi;</p> <p>2) mitmesuguseid vahendeid: klaver, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel;</p> <p>3) musitseerimiseks vajalikke pille: Orffi instrumentarium (rütm- ja plaatpillid), plokkföödid või väikekanded;</p> <p>4) tehnovahendeid kontakt- ja digiõppe korraldamiseks: fono- ja videoteek, kohased voogedastusplatvormid; salvestatud muusika esitamise vahendid (muusikakeskus hifi, arvuti + kõlarid, CD-mängija); muusika õppimiseks ja loomiseks sobivad rakendused (äpid), nt noodistusprogramm, salvestusprogramm jt; videoprojektor, digitahvel, Opiq-keskkond; koolikontserdid (Eesti Kontserdi koolikontsertide programm); muusikaliste lavastuste külastus erinevates teatrites ja kontserdimajades üle eesti (transport); koostöö C.Kreegi nimelise Haapsalu Muusikakooliga.</p>

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
Kasutab noodikirja algeid: paneb kirja või märgib üles oma loovmõtteid, kasutades õpitud rütmimärke ja astmenimesid.					
Kuulamine					

<p>Jagab oma muusikaelamusi: avaldab eakohaselt arvamust kuulnud muusika kohta suuliselt, joonistades või muul looval viisil;</p> <p>Iseloomustab kuuldut: kirjeldab ja võrdleb muusikapala meeleolu ja karakterit (nt rõõmus, kurb, hällilaululik), kasutades lihtsat oskussõnavara;</p> <p>Eristab esituskoosseise: teeb kuulmise järgi vahet laulul (vokaalmuusika) ja pillimängul (instrumentaalmuusika);</p> <p>Tunneb eesti rahvapäille: on tutvunud eesti rahvapillidega (nt kannel, kasetohupill, parmupill) ning oskab neid kirjeldada;</p> <p>Tunneb ja kasutab kuulamisel põhimõisteid: helilooja, luuletaja, esitaja (laulja/pillimängija), koor, dirigent; kontsert, publik, vaikne (<i>piano</i>) ja valju</p>	<p>Infotehnoloogia ja meedia: Muusikateoste autorsuse teadvustamine ja austamine. Kriitiline suhtumine infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda. Digitehnoloogia kasutamine muusika kuulamisel ja otsinguks.</p> <p>Kultuuriline identiteet: Eesti ja rahvusvahelise muusikapärandiga tutvumine, laulupeo traditsiooni väärtustamine, rahvalaulude ja rahvapillidega tutvumine, eesti rahvakalendri tähtpäevade arvestamine repertuaari valikul.</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: Kujundatakse iseseisva õppimise ja tegutsemise oskust. Arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases tööelus. Muusikahuvi seostamine võimaliku</p>	<p>eesti keel - kuulatud muusikapala kirjeldamine</p> <p>liikumisõpetus - tegevuslik muusika kuulamine</p> <p>kunstiõpetus - kuulatud muusikapala karakteri visualiseerimine</p> <p>kunstitööde kaudu</p> <p>matemaatika - taktimõõdu määramine</p> <p>pärimuskultuur - rahvamuusika kuulamine, rahvapillide tundmine</p> <p>inimeseõpetus - mina, perekond, kodumaa teema muusikapalades.</p>	<p>Kirjeldatakse kogetud muusikaelamusi ning avaldatakse nende kohta eakohaselt arvamust suuliselt või muul looval viisil.</p> <p>Tutvutakse laulu või muusikapala autorite ametitega (helilooja ja luuletaja). Uue repertuaari õppimisel juhitakse tähelepanu autoritele.</p> <p>Tutvutakse eesti rahvalaulude ja rahvapillidega.</p> <p>Eristatakse kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat (laul ja muusikapala).</p> <p>Kirjeldatakse kogetud muusikaelamust eakohaselt, kasutades õpitud oskussõnavara.</p> <p>Tutvutakse kontserdikülastaja hea käitumise tavadelega.</p> <p>Tegevuslik muusika kuulamine (Dalcroze-rütmika).</p>	<p>Muusikapala või laulu meeleolu ja/või karakteri kirjeldamine.</p> <p>Väljendab muusikapala karakterit kunstiteose kaudu.</p> <p>Koolikontserdid (Eesti Kontserdi koolikontsertide programm); muusikaliste lavastuste külastus erinevates teatrites ja kontserdimajades üle Eesti.</p> <p>Montessori: ettelugemine (ingl Reading Aloud, monte-keel) – kuulnud muusika kohta kogemuste jagamine ja arvamuse avaldamine sõnaliselt vormis.</p>	<p>Muusika õpetamiseks on vaja</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) muusikategevusteks (sh rühmatöök ja liikumiseks) sobivat teisaldatavat mööbliga piisavalt ventileeritavat ruumi; 2) mitmesuguseid vahendeid: klaver, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel; 3) musitseerimiseks vajalikke pille: Orffi instrumentarium (rütm- ja plaatpillid), plokkflöödid või väikekanded; 4) tehnovahendeid kontakt- ja digiõppe korraldamiseks: fono- ja videoteek, kohased voogedastusplatvormid; salvestatud muusika esitamise vahendid (muusikakeskus hifi, arvuti + kõlarid, CD-mängija); muusika õppimiseks ja loomiseks sobivad rakendused (äpid), nt noodistusprogramm, salvestusprogramm jt; videoprojektor, digitahvel, Opiq-keskkond; koolikontserdid (Eesti Kontserdi koolikontsertide programm); muusikaliste lavastuste külastus erinevates teatrites ja kontserdimajades üle eesti (transport); koostöö C.Kreegi nimelise Haapsalu Muusikakooliga.
---	--	--	---	--	---

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
(<i>forte</i>) muusika, kõrged ja madalad heid.	hobi või ametivalikuga.				

2. klassi ainekava

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
Laulmine					
<p>1) Oskab lauldes hoida loomulikku kehahoidu ning on tutvunud laulmisele omaste hingamispehmetega a ; laulab vaba tooni ja selge diktsiooniga üksi, ansambelis või kooris .</p> <p>2) Väljendab laulu sisu ja meeleolu, kasutades erinevat dünaamikat ja tempot; loeb iseseisvalt noodist laulusõnu .</p> <p>3) Laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule .</p> <p>4) Laulab peast I kooliastme ühislaule: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“, „Mu koduke“, „Tiliseb, tiliseb aisakell“, „Rongisõit“ .</p>	<p>Turvalisus: Kontserdikülastaja hea käitumise tavad.</p> <p>Tervis ja ohutus: Loomulik kehahoid ja hingamine laulmisel ja pillimängu ajal. Muusika mõju inimese emotsionaalsele ja vaimsele tervisele.</p> <p>Kultuuriline identiteet: Eesti ja rahvusvahelise muusikapärandiga tutvumine, laulupeo traditsiooni väärtustamine, rahvalaulude ja rahvapillidega tutvumine, eesti rahvakalendri tähtpäevade arvestamine repertuaari valikul.</p>	<p>eesti keel - laulutekstide lugemine ja mõistmine, õigekiri (silbitamine) pärimuskultuur - rahvakalendri tähtpäevad; laulumängud. matemaatika - taktimõõt, noodijoonestik, rütmipikkused. loodusõpetus - loodusnähtused, aastaajad, loomad jne laulu tekstides. inimeseõpetus - mina, perekond, kodumaa laulutekstides liikumisõpetus - vaba kehahoid, hingamine, koordinatsioon, laulumängud, loov liikumine.</p>	<p>Lauldakse eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule. Õpitakse laulma peast I kooliastme ühislaule: Eesti hümn, „Tiliseb, tiliseb aisakell“, „Rongisõit“, „Teele, teele, kurekesed“ Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega (mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlad, kevadpühad) ja riiklike tähtpäevadega (isadepäev, Eesti vabariigi aastapäev, emadepäev jt). Tutvutakse laulu autoritega (helilooja ja luuletaja). Kinnistatakse harjumust hoida laulmisel loomulikku kehahoidu (sirge selg, püstine pea, avatud suu). Tutvutakse laulmisele omaste hingamise pehmetega. Lauldakse julgelt, ilmekalt ja selge diktsiooniga. Lauldakse a cappella ja saatel nii kooris (kogu klassiga), ansambelis (näiteks pingiridade kaupa jne) kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii ennast kui</p>	<p>Häälemängud (eakohased hääleharjutused, hingamisharjutused jne). Eakohaste laste-, mängu- ja mudellaulude, regillaulude, eesti- ja teiste rahvaste laulude laulmine ühiselt, ansambelis ja üksi. Laulmine ja improviseerimine õpitud astmemudelitel. Osalemine koolikoori tegevuses. Montessori: kellad (ingl Bells, monte-mate/Sensorial) – helide eristamine ja järjestamine, mis toetab muusikalist kuulmist ja häälepühkimist. Montessori: rahvakalendri tähtpäevad kronoloogiamaterjali kaudu (ingl Calendar / Timeline, monte-inimene) – laulude seostamine aastaringiga.</p>	<p>Muusika õpetamiseks on vaja 1) muusikategevusteks (sh rühmatöök ja liikumiseks) sobivat teisaldatavat mööbliga piisavalt ventileeritavat ruumi; 2) mitmesuguseid vahendeid: klaver, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel; 3) musitseerimiseks vajalikke pille: Orffi instrumentaarium (rütm- ja plaatpillid), plokkfloödid või väikekanded; 4) tehnovahendeid kontakt- ja digiõppe korraldamiseks: fono- ja videoteek, kohased voogedastusplatvormid; salvestatud muusika esitamise vahendid (muusikakeskus hifi, arvuti + kõlarid, CD-mängija); muusika õppimiseks ja loomiseks sobivad rakendused (äpid), nt noodistusprogramm, salvestusprogramm jt; videoprojektor, digitahtvel, Opiq-keskkond; koolikontserdid (Eesti Kontserdi koolikontsertide programm); muusikaliste lavastuste külastus erinevates teatrites ja kontserdimajades üle eesti (transport); koostöö C.Kreegi nimelise Haapsalu Muusikakooliga.</p>

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
<p>5) On tutvunud laulupidude traditsiooniga .</p> <p>6) Mõistab eakohaselt muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda lauldes: laulab astmeid SO, MI, RA, LE, JO, alumine RA ja SO (pentatoonika).</p>			<p>ka teisi. Tutvutakse laulupidude traditsiooniga ja kaasatakse õpilasi koolikoori.</p> <p>Mõtestatakse lauldava laulu sõnu, väljendamaks selle sisu ja meeleolu läbi erineva dünaamika (piano, forte, valjenedes, vaibudes) ja tempo (kiire, aeglane).</p> <p>Täiendatakse juba õpitud laulu õppimist toetavat muusikateooriat, sh kinnistades mõisteid: viis (meloodia), rütm, meetrum, löök, takt, taktijoon, lõpujoon, taktimõõt (2-osaline ja 3-osaline taktimõõt), noot (noodipea ja noodivars).</p> <p>Kinnistatakse rütme, rütmifiguure ja pausi rütmisilpide abil TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, veerandpaus abil ning teadvustatakse neid laulmisel.</p> <p>Loetakse ladusalt noodist laulusõnu ning järgitakse rütmi ja meloodia liikumist.</p> <p>Õpitakse uusi laule noodist pentatooniliste astmete abil.</p> <p>Arvestatakse lauldes noodimärkidega (kordusmärgid, esimene ja teine volt, fermaat, latern, segno).</p> <p>Kinnistatakse laule õppides mõisteid salm,</p>		

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
			refraän, eelmäng ja vahemäng. Kinnistatakse 1. klassis õpitud astmemudeleid koos käemärkidega. Tutvustatakse uusi relatiivseid astmeid. Kinnistatakse lauldes eri tessituurides eelkõige SO, MI, RA, LE, JO, (alumine) RAI ja (alumine) SOI astmetel põhinevaid astmemudeleid. Astmed paigutatakse astmetrepile või -redelile ja JO-võtme abil noodijoonestikule.		
Pillimäng					
<p>1) Mängib keha-, rütmi- ja plaatpillidel lihtsamaid <i>ostinato</i>'sid, kaas-, eel- ja vahemänge; nimetab koolis olevaid pille ning improviseerib plaatpillidel pentatoonikas .</p> <p>2) On tutvunud väikekandle või plokkflöödi esmaste mänguvõtetega ja kasutab neid musitseerimisel .</p> <p>3) Teadvustab õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi musitseerimisel.</p>	<p>Keskkond ja säästev areng: Muusika kaudu teadvustatakse looduse ja keskkonnaga seotud teemasid (loodushelid, loodust kujutavad muusikapalad, rahvakalendri tähtpäevad). Pillide valmistamise kontekstis käsitletakse materjalide korduvkasutust.</p> <p>Turvalisus: Pillide ohutu käsitsemise. Kontserdiküllastaja hea käitumise tavad.</p> <p>Tervis ja ohutus:</p>	pärimuskultuur - rahvakalendri tähtpäevad; rahvaviisid. matemaatika - taktimõõt, noodijoonestik, rütmipikkused, sõrmestus. liikumisõpetus - koordineerimine	<p>Musitseerimisel kasutatakse rütme, rütmifiguure ja pausi (TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, veerandpaus).</p> <p>Plaatpillidel musitseerides toetatakse pentatoonikale.</p> <p>Keha-, rütmi- ja plaatpille mängitakse nii orkestris (kogu klassiga), ansambelis (näiteks pingiridade kaupa jne) kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii enda kui ka teiste pillimängu.</p> <p>Väikekandle või plokkflöödi mängimisel kasutatakse esmaseid mänguvõtteid.</p> <p>Kehapilli rakendatakse lihtsamates <i>ostinato</i>'des, kaas-, eel- ja/või</p>	<p>Meetrumi tunnetamine ja hoidmine pillimängus.</p> <p>Rütmi improviseerimine kehapillil ja rütmipillidel.</p> <p>Rütmi ja meloodia improviseerimine plaatpillidel, kasutades pentatoonikat.</p> <p>Keha-, rütmi- ja plaatpillidel lihtsamate <i>ostinato</i>'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimine.</p> <p>Musitseerimine väikekandlel või plokkflöödil, kasutades esmaseid mänguvõtteid.</p> <p>Rütmipillide ja fantaasiapillide meisterdamine.</p> <p>Montessori: helide eristamine (ingl Sound Cylinders / Bells, monte-mate/Sensorial) – sensoorne helide järjestamine ja võrdlemine, mis toetab pillimängu kuulmisoskusi.</p> <p>Montessori: helmesketid (ingl Bead Chains, monte-mate) –</p>	<p>Muusika õpetamiseks on vaja</p> <p>1) muusikategevusteks (sh rühmatööks ja liikumiseks) sobivat teisaldatavat mööbliga piisavalt ventileeritavat ruumi;</p> <p>2) mitmesuguseid vahendeid: klaver, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel;</p> <p>3) musitseerimiseks vajalikke pille: Orffi instrumentarium (rütmi- ja plaatpillid), plokkflöödid või väikekanded;</p> <p>4) tehnovahendeid kontakt- ja digiõppe korraldamiseks: fono- ja videoteek, kohased voogedastusplatvormid; salvestatud muusika esitamise vahendid (muusikakeskus hifi, arvuti +</p>

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
	<p>Loomulik kehahoid ja hingamine laulmisel ja pillimängu ajal. Muusika mõju inimese emotsionaalsele ja vaimsele tervisele.</p>		<p>vahemängudes, kasutades õpitud rütme. Musitseeritakse oma koolis olevatel rütmipillidel (kõlapulgad, triangel, võrutrumm, kõlatoru, marakad, rütmimunad, kuljused, tamburiin, taldrik, kastanjetid, agoogo, guiro, džembe, bongod, conga jt), kasutades õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse rütmipille lihtsamates ostinato'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme. Musitseeritakse oma koolis olevatel plaatpillidel (ksülofon, kellamäng, metallofon, kõlaplaadid), kasutades õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse plaatpille lihtsamates ostinatodes, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme. Plaatpillidel musitseerides toetatakse pentatoonikale. Tutvutakse väikekandle või plokkflöödi esmaste mänguvõtetega, mida rakendatakse musitseerimisel.</p>	<p>korduva mustri tajumine matemaatiliste ahelate kaudu, mis seostub rütmiliste mustritega.</p>	<p>kõlarid, CD-mängija); muusika õppimiseks ja loomiseks sobivad rakendused (äpid), nt noodistusprogramm, salvestusprogramm jt; videoprojektor, digitaahvel, Opiq-keskkond; koolikontserdid (Eesti Kontserdi koolikontsertide programm); muusikaliste lavastuste külastus erinevates teatrites ja kontserdimajades üle eesti (transport); koostöö C.Kreegi nimelise Haapsalu Muusikakooliga.</p>
Muusikaline liikumine					
<p>1) Väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas .</p>	<p>Tervis ja ohutus: Muusika mõju inimese emotsionaalsele ja vaimsele tervisele.</p>	<p>pärimuskultuur - rahvakalendri tähtpäevad; laulumängud. liikumisõpetus - vaba kehahoid,</p>	<p>Liikumistegevusi viiakse läbi nii üheskoos (kogu klassiga), gruppides (näiteks pingiridade kaupa jne) kui ka üksi, mille käigus liigutakse ja</p>	<p>Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Muusika sisu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu üksi või rühmas.</p>	<p>Muusika õpetamiseks on vaja 1) muusikategevusteks (sh rühmatööks ja liikumiseks) sobivat teisaldatava mööbli piisavalt</p>

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
<p>2) Tajub liikumise kaudu rütme, pause, temposid ning dünaamika ja helikõrguste muutusi .</p> <p>3) Arvestab liikudes enda ja teiste asukohaga ruumis .</p> <p>4) Tantsib koos kaaslastega eesti laulu- ja ringmänge ning labajalavalssi ja rei(n)lendrit.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: Eesti ja rahvusvahelise muusikapärandiga tutvumine, laulupeo traditsiooni väärtustamine, rahvalaulude ja rahvapillidega tutvumine, eesti rahvakalendri tähtpäevade arvestamine repertuaari valikul.</p>	<p>koordinatsioon, loov liikumine.</p>	<p>tunnetatakse nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.</p> <p>Tutvutakse liikumise kaudu rütmide, rütmifiguuride ja pausiga (TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, veerandpaus).</p> <p>Tunnetatakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu.</p> <p>Mängitakse ühiselt erinevaid eesti laulu- ja ringmänge, tutvudes laulumängu sisu ja pärimusliku traditsiooniga.</p> <p>Väljendatakse mängudes esinevate tegelaste karaktereid.</p> <p>Tantsitakse ühiselt eesti rahvatantse (labajalg ja reinlender), kasutades tantsude põhisamme.</p> <p>Ühistegevuses liigutakse paaris, ühiselt sõõris (ringjoonel), vooris ja viirus.</p>	<p>Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine.</p> <p>Õpetajaga ühise liikumiskompositsiooni loomine, milles väljendatakse muusikapala ülesehitust (vormi).</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängude mängimine ja labajalavalsi ning rei(n)lenderi tantsimine.</p> <p>Koolikontserdid (Eesti Kontserdi koolikontsertide programm); muusikaliste lavastuste külastus erinevates teatrites ja kontserdimajades üle eesti (transport); koostöö C.Kreegi nimelise Haapsalu Muusikakooliga.</p> <p>Montessori: kõnni joonel (ingl Walking on the Line, monte-mate/Sensorial) – tasakaalu ja kehakontrolli arendamine, mis toetab koordineeritud muusikalist liikumist.</p>	<p>ventileeritavat ruumi;</p> <p>2) mitmesuguseid vahendeid: klaver, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel;</p> <p>3) musitseerimiseks vajalikke pille: Orffi instrumentarium (rütm- ja plaatpillid), plakkflöödid või väikekanded;</p> <p>4) tehnovahendeid kontakt- ja digiõppe korraldamiseks: fono- ja videoteek, kohased voogedastusplatvormid; salvestatud muusika esitamise vahendid (muusikakeskus hifi, arvuti + kõlarid, CD-mängija); muusika õppimiseks ja loomiseks sobivad rakendused (äpid), nt noodistusprogramm, salvestusprogramm jt; videoprojektor, digitahvel, Opiq-keskkond; koolikontserdid (Eesti Kontserdi koolikontsertide programm); muusikaliste lavastuste külastus erinevates teatrites ja kontserdimajades üle eesti (transport); koostöö C.Kreegi nimelise Haapsalu Muusikakooliga.</p>
Muusikaline omalooming					
<p>1) Rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika) .</p>	<p>Tervis ja ohutus: Loomulik kehahoid ja hingamine laulmisel ja pillimängu ajal. Muusika mõju inimese emotsionaalsele ja vaimsele tervisele.</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri</p>	<p>eesti keel - tekstiloome matemaatika - taktimõõt, noodijoonestik, rütmipikkused. pärimuskultuur - rahvakalendri tähtpäevad, laulumängud.</p>	<p>Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansamblis (näiteks pinginaabriga) ja/või kõik koos (kogu klassiga). Muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) kasutatakse omaloomingus nii eraldi</p>	<p>Meloodia improviseerimine pentatoonikal.</p> <p>Lihtsate rütmilis-meloodiliste kaasmängude loomine keha-, rütm- ja/või plaatpillidel.</p> <p>Lihtsamate tekstide loomine ja nende ilmekas esitamine.</p> <p>Muusika meeleolu väljendamine loovliikumise kaudu.</p>	<p>Muusika õpetamiseks on vaja</p> <p>1) muusikategevusteks (sh rühmatöökas ja liikumiseks) sobivat teisaldatavat mööbliga piisavalt ventileeritavat ruumi;</p> <p>2) mitmesuguseid vahendeid: klaver, noodijoonestikuga tahvel,</p>

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
<p>2) Loob lihtsaid rütmilis-meloodilisi kaasmänge, kasutades õpitud rütme ja pause .</p> <p>3) Improviseerib pentatoonika astmetele tuginedes .</p> <p>4) Loob lihtsamaid tekste (liisusalme, regivärsse, laulusõnu)</p> <p>5) Kasutab loovliikumist ja kunstiteid muusika meeoleu väljendamiseks.</p>	<p>kujundamine: Kujundatakse iseseisva õppimise ja tegutsemise oskust. Tutvutakse muusikaga seotud elukutsete ja institutsioonidega. Arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases töölus. Muusikahuvi seostamine võimaliku hobi või ametivalikuga.</p> <p>Keskkond ja säästev areng: Muusika kaudu teadvustatakse looduse ja keskkonnaga seotud teemasid (loodushelid, loodust kujutavad muusikapalad, rahvakalendri tähtpäevad).</p> <p>Kultuuriline identiteet: Eesti ja rahvusvahelise muusikapärandiga tutvumine, laulupeo traditsiooni väärtustamine, rahvalaulude ja rahvapillidega tutvumine, eesti rahvakalendri tähtpäevade</p>	<p>liikumisõpetus - loovliikumine</p> <p>kunstiõpetus - muusika või laulu meeoleu ja/või karakteri väljendamine kunstitöös.</p>	<p>kui ka omavahel lõimitult.</p> <p>Luuakse lihtsamaid tekste ja esitatakse neid musitseerides.</p> <p>Improviseeritakse tuginedes pentatoonilistele astmetele (SO, MI, RA, LE, JO, (alumine) RAI ja (alumine) SOI).</p> <p>Luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, rütmijärgnevusi ja ostinato'sid ning esitatakse neid keha-, rütmi- ja plaatpillidel.</p> <p>Omaloomingut luues kasutatakse õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi ning pentatoonikat.</p> <p>Improviseeritud liikumise kaudu väljendatakse muusikapala karakterit.</p> <p>Luuakse laulu meeoleoluga sobivad liigutused.</p>	<p>Väikekandlil või plokkflöödil omaloomingu esitamine.</p> <p>Kunstitöös kuulatud muusika või laulu meeoleu ja/või karakteri väljendamine.</p> <p>Montessori: liikuv tähestik (ingl Moveable Alphabet, monte-keel) – loominguiline tekstiloome (liisusalmid, regivärsid) tähtede kokkupanemise kaudu.</p> <p>Montessori: metallraamid (ingl Metal Insets, monte-keel) – muusika visualiseerimine joonistamise kaudu.</p>	<p>noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel;</p> <p>3) musitseerimiseks vajalikke pille: Orffi instrumentarium (rütmi- ja plaatpillid), plokkflöödid või väikekanded;</p> <p>4) tehnovahendeid kontakt- ja digiõppe korraldamiseks: fono- ja videoteek, kohased voogedastusplatvormid; salvestatud muusika esitamise vahendid (muusikakeskus hifi, arvuti + kõlarid, CD-mängija); muusika õppimiseks ja loomiseks sobivad rakendused (äpid), nt noodistusprogramm, salvestusprogramm jt; videoprojektor, digitahvel, Opiq-keskkond; koolikontserdid (Eesti Kontserdi koolikontsertide programm); muusikaliste lavastuste külastus erinevates teatrites ja kontserdimajades üle eesti (transport); koostöö C.Kreegi nimelise Haapsalu Muusikakooliga.</p>

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
	arvestamine repertuaari valikul.				
Kuulamine					
<p>1) Avaldab eakohaselt arvamust muusikaelamustest, kasutades õpitud oskussõnavara .</p> <p>2) Kirjeldab ja võrdleb kuulatava pala meeleolu ning karakterit .</p> <p>3) Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikast (laul ja muusikapala) .</p> <p>4) Eristab kõla ja välimuse järgi eesti rahvapille ning kirjeldab neid.</p>	<p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: Kujundatakse iseseisva õppimise ja tegutsemise oskust. Tutvutakse muusikaga seotud elukutsete ja institutsioonidega. Arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases tööelus. Muusikahuvi seostamine võimaliku hobi või ametivalikuga.</p> <p>Keskkond ja säästev areng: Muusika kaudu teadvustatakse looduse ja keskkonnaga seotud teemasid (loodushelid, loodust kujutavad muusikapalad, rahvakalendri tähtpäevad).</p> <p>Kultuuriline identiteet: Eesti ja rahvusvahelise muusikapärandiga tutvumine, laulupeo traditsiooni väärtustamine,</p>	<p>eesti keel - kuulatud muusikapala kirjeldamine</p> <p>liikumisõpetus - tegevuslik muusika kuulamine</p> <p>kunstiõpetus - kuulatud muusikapala karakteri visualiseerimine</p> <p>kunstitööde kaudu matemaatika - taktimõõdu määramine</p> <p>pärimuskultuur - rahvamuusika kuulamine, rahvapillide tundmine</p> <p>inimeseõpetus - mina, perekond, kodumaa teema muusikapalades.</p>	<p>Kirjeldatakse kogetud muusikaelamusi ning avaldatakse nende kohta arvamust suuliselt või muul looval viisil.</p> <p>Tutvutakse laulu või muusikapala autorite ametitega (helilooja ja luuletaja). Uue repertuaari õppimisel tutvutakse autoritega. Otsitakse erinevatest infoallikatest autoritest teavet õpetaja suunamisel.</p> <p>Kuulatakse eesti rahvalaule ja rahvapille. Eristatakse regilaulus ühe- ja kaherealist regiviisi.</p> <p>Tutvutakse erinevate eesti rahvapillidega (kannel, hiiu kannel, lõõtspill, sarved, vile, torupill), neid eristatakse kuuldeliselt.</p> <p>Eristatakse kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat (laul ja muusikapala). Tutvutakse erinevate esituskoosseisudega (solist, ansambel, koor).</p> <p>Kirjeldatakse kogetud muusikaelamust eakohaselt, kasutades õpitud oskussõnavara. Korraldatakse kontserdikülastaja hea käitumise tavasid.</p>	<p>Muusikapala või laulu meeleolu ja/või karakteri kirjeldamine.</p> <p>Väljendab muusikapala karakterit kunstiteose kaudu.</p> <p>Rahvapillide kuulamine/vaatamine ja nende eristamine kõla ja välimuse järgi.</p> <p>Võimalusel kontserdi külastamine (kontserdimaja, koolikontserdid jne).</p> <p>Koolikontserdid (Eesti Kontserdi koolikontsertide programm); muusikaliste lavastuste külastus erinevates teatrites ja kontserdimajades üle eesti (transport); koostöö C.Kreegi nimelise Haapsalu Muusikakooliga.</p> <p>Montessori: ettelugemine (ingl Reading Aloud, monte-keel) – kuulatud muusika kohta kogemuste jagamine ja arvamuse avaldamine sõnaliselt vormis.</p>	<p>Muusika õpetamiseks on vaja</p> <p>1) muusikategevusteks (sh rühmatöökaks ja liikumiseks) sobivat teisaldatavat mööbliga piisavalt ventileeritavat ruumi;</p> <p>2) mitmesuguseid vahendeid: klaver, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel;</p> <p>3) musitseerimiseks vajalikke pille: Orffi instrumentarium (rütmi- ja plaatpillid), plakkflöödid või väikekanded;</p> <p>4) tehnovahendeid kontakt- ja digiõppe korraldamiseks: fono- ja videoteek, kohased voogedastusplatvormid; salvestatud muusika esitamise vahendid (muusikakeskus hifi, arvuti + kõlarid, CD-mängija); muusika õppimiseks ja loomiseks sobivad rakendused (äpid), nt noodistusprogramm, salvestusprogramm jt; videoprojektor, digitahvel, Opiq-keskkond; koolikontserdid (Eesti Kontserdi koolikontsertide programm); muusikaliste lavastuste külastus erinevates teatrites ja kontserdimajades üle eesti (transport); koostöö C.Kreegi nimelise Haapsalu Muusikakooliga.</p>

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
	<p>rahvalaulude ja rahvapillidega tutvumine, eesti rahvakalendri tähtpäevade arvestamine repertuaari valikul.</p> <p>Infotehnoloogia ja meedia: Muusikateoste autorsuse teadvustamine ja austamine. Digitehnoloogia kasutamine muusika kuulamisel ja otsinguks.</p>				

3. klassi ainekava

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
Laulmine					
<p>1) Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba tooni ja selge diktsiooniga üksi, ansambelis või kooris.</p> <p>2) Väljendab lauldes muusika sisu ning meeoleolu.</p> <p>3) Laulab eakohaseid laste-, mängu-, mudel- ja regilaule ning kaanoneid.</p> <p>4) Laulab peast I kooliastme ühislaule: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“, „Lapsed, tupp“, „Teele, teele, kurekesed“, „Uhti, uhti, uhkesti“, „Emakesele“.</p> <p>5) On laulupidude traditsiooni edasikandja koorilaulja ja/või kuulajana.</p> <p>6) Mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda lauldes.</p>	<p>Tervis ja ohutus: Loomulik kehahoid ja hingamine laulmisel ja pillimängu ajal. Muusika mõju inimese emotsionaalsele ja vaimsele tervisele.</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: Kujundatakse iseseisva õppimise ja tegutsemise oskust. Tutvutakse muusikaga seotud elukutsete ja institutsioonidega. Arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases töölus. Muusikahuvi seostamine võimaliku hobi või ametivalikuga.</p> <p>Kultuuriline identiteet: Eesti ja rahvusvahelise muusikapärandiga tutvumine, laulupeo traditsiooni väärtustamine, rahvalaulude ja rahvapillidega tutvumine, eesti rahvakalendri</p>	<p>Eesti keel. Keskendunud kuulamise harjutamine; õpitavate laulude või kuulatavate muusikapaladega seotud teemadel vestlemine; helide, hääle ja häälikute eristamine häälemängude kaudu; häälikupikkuste tajumine rütmide abil, hääldustugevuse korrigeerimine; sõnade silbitamine laulusõnades; teksti rühmitamine (salm ja refrään); laulusõnade ladus lugemine ja tähenduse selgitamine; muusika oskussõnavara ja noodisümbolid; lihtsate laulusõnade loomine. Loodusõpetus. Aastaajad: laulud erinevatest aastaajadest ja kalendritähtpäevadest; seoste loomine helilooja poolt loodud muusikaga. Laulud loodusest ja looduses toimuvast, inimesest ja inimesega seotud eluvaldkondadest, taimedest, kodu- ja metsloomadest. Looduse, lindude ja</p>	<p>Repertuaar. Lauldakse eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule. Õpitakse laulma peast I kooliastme ühislaule: Eesti hümn, „Uhti, uhti uhkesti“, „Emakesele“. Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega (mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlad, kevadpühad) ja riiklike tähtpäevadega (isadepäev, Eesti vabariigi aastapäev, emadepäev jt). Tutvustatakse laulu autoreid.</p> <p>Laulmine ja laulutehnika. Lauldakse loomuliku kehahoiu ja hingamisega, vaba tooni ja selge diktsiooniga. Lauldakse a cappella ja saatega nii kooris, ansambelis kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii ennast kui ka teisi. Tutvutakse laulupidude traditsiooniga ja kaasatakse õpilasi koolikoori.</p> <p>Interpretatsioon. Väljendatakse lauldes muusika sisu ja meeoleolu, kasutades erinevat dünaamikat</p>	<p>Häälemängud (eakohased hääleharjutused, hingamisharjutused jne). Eakohaste laste-, mängu- ja mudellaulude, regilaulude, eesti- ja teiste rahvaste laulude laulmine ühiselt, ansambelis ja üksi.</p> <p>Laulmine ja improviseerimine õpitud astmemudelitel. Kaanonite laulmine. I kooliastme ühislaulude kordamine. Osalemine koolikoori tegevuses. Esinemine.</p> <p>Montessori: kellad (ingl Bells, monte-mate/Sensorial) – helide eristamine ja järjestamine, mis toetab muusikalist kuulmist ja häälepühkimist.</p> <p>Montessori: rahvakalendri tähtpäevad kronoloogiamaterjali kaudu (ingl Calendar / Timeline, monte-inimene) – laulude seostamine aastaringiga.</p>	<p>Muusika õpetamiseks on vaja</p> <p>1) muusikategevusteks (sh rühmatööks ja liikumiseks) sobivat teisaldatavat mööbliga piisavalt ventileeritavat ruumi;</p> <p>2) mitmesuguseid vahendeid: klaver, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel;</p> <p>3) musitseerimiseks vajalikke pille: Orffi instrumentaarium (rütm- ja plaatpillid), plokkfloödid või väikekanded;</p> <p>4) tehnovahendeid kontakt- ja digiõppe korraldamiseks: fono- ja videoteek, kohased voogedastusplatvormid; salvestatud muusika esitamise vahendid (muusikakeskus hifi, arvuti + kõlarid, CD-mängija); muusika õppimiseks ja loomiseks sobivad rakendused (äpid), nt noodistusprogramm, salvestusprogramm jt; videoprojektor, digitahtvel, Opiq-keskkond</p>

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
	tähtpäevade arvestamine repertuaari valikul.	loomade häälte jäljendamine oma häälega. Kodu ja kodumaa: Eestimaa loodus ja kodumaaga seotud sümbolika. Matemaatika. Loendamine ja järgarvude kasutamine (nt õige takti või noodirea leidmisel) ja arvude võrdlemine; klassi paarideks või rühmadeks jagamine; mõõtmine (ajahikud, sh meetrumilööök); lihtsa võrrandi koostamine (nt tühjade taktiosade täitmine rütmidega); geomeetrised kujundid (rütmipillide kuju ja suuruse kirjeldamine ja võrdlemine); rivi (sirgjoone), sõõri (ringjoone) vm kujundite moodustamine esinemisel või laulumängude mängimisel); märgid <, > versus crescendo ja diminuendo. Inimeseõpetus. Mina ja meie: teistega arvestamine. Kodu, kodumaa- ja rahvakalendri teemad. Tervis, hääle tekitamine ja kuulmine, häälehoid, loomuliku kehahoiu jälgimine laulmisel, pulss (meetrum).	(piano, forte, crescendo, diminuendo) ja tempo (kiire, aeglane). Muusikaline kirjaoskus. Täiendatakse juba õpitud laulu õppimist toetavat muusikateooriat. Kinnistatakse õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi (TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, veerandpaus) ning õpitakse uusi rütme (TI-RI-TI-RI, TAI-RI, poolpaus, tervetaktpaus) ning teadvustatakse neid laulmisel. Seostatakse noodipikkuste silpnimetusi noodivälistustega (TA = veerandnoot jne). Noodist laulmine. Loetakse lodusalt noodist laulusõnu ning järgitakse rütmi ja meloodia liikumist. Õpitakse lihtsamaid laule noodist kasutades kõiki õpitud astmeid. Laulmisel arvestatakse tuttavate ja uute noodimärkidega (sidekaar, pidekaar, süsteem). Vorm. Teadvustatakse õpitavate laulude vormi läbi mõistete salm, refrään, eelmäng ja vahemäng. Tutvutakse kaanoni laulmise põhimõtetega ja esitatakse neid. Relatiivsed astmed ja astmemudelid. Mudellaulud. Kinnistatakse tuttavaid		

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
		Võõrkeeled. Võõrkeelsed laulud: võõrkeelsete tekstide hääldamine. Oma emakeele ja rahvuskultuuri väärtustamine.	astmemudeleid koos käemärkidega. Tutvustatakse uusi astmeid (NA, DI, ülemine JO'). Kinnistatakse eri tessituurides kõiki põhiasemeid. Astmed paigutatakse astmetrepile või -redelile ja JO-võtme abil noodijoonestikule. Tutvutakse JO- ja RA-astmeridadega.		
Pillimäng					
<p>1) Rakendab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates ostinato'des ja kaasmängudes.</p> <p>2) Musitseerib väikekandelil või plokkflöödil õpitud mänguvõtteid kasutades.</p> <p>3) Kasutab pillimängus muusikalist kirjaoskust (rütmid, pausid).</p> <p>4) Tunneb ja kasutab meetrumit ning dünaamikat.</p>	<p>Turvalisus: Pillide ohutu käsitsemise. Kontserdikülastaja hea käitumise tavad.</p> <p>Tervis ja ohutus: Loomulik kehahoid ja hingamine laulmisel ja pillimängu ajal. Muusika mõju inimese emotsionaalsele ja vaimsele tervisele.</p>	Eesti keel. Keskendunud kuulamise harjutamine; õpitavate laulude või kuulatavate muusikapaladega seotud teemadel vestlemine; helide, häälte ja häälikute eristamine häälemängude kaudu; häälikupikkuste tajumine rütmide abil, hääldustugevuse korrigeerimine; sõnade silbitamine laulusõnades; teksti rühmitamine (salm ja refrään); laulusõnade ladus lugemine ja tähenduse selgitamine; muusika oskussõnavara ja noodisümbolite tutvustamine; lihtsate laulusõnade loomine. Liikumisõpetus. Õige keha- ja pillihoid,	Musitseerimisel kasutatakse rütme, rütmifiguure ja pause (TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, veerandpaus, TI-RI-TI-RI, TAI-RI, poolpaus, tervetaktipaus). Keha-, rütmi- ja plaatpille mängitakse nii orkestris, ansambelis kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii enda kui ka teiste pillimängu. Väikekandle või plokkflöödi mängimisel kasutatakse õpitud mänguvõtteid. Kehapill. Rakendatakse kehapilli lihtsamates ostinato'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme. Rütmi pillid. Mängitakse oma koolis olevate rütmi pillidel, kasutades rütmi pillide õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse rütmi pilli	<p>Meetrumi tunnetamine ja hoidmine pillimängus. Rütmi improviseerimine kehapillil ja rütmi pillidel. Rütmi ja meloodia improviseerimine plaatpillidel. Keha-, rütmi- ja plaatpillidel lihtsamate ostinato'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimine. Kaanonite esitamine. Musitseerimine väikekandelil või plokkflöödil, kasutades õpitud mänguvõtteid. Esinemine. Montessori: helide eristamine (ingl Sound Cylinders / Bells, monte-mate/Sensorial) – sensoorne helide järjestamine ja võrdlemine, mis toetab pillimängu kuulmisoskusi. Montessori: helmesketid (ingl Bead Chains, monte-mate) – korduva mustri tajumine matemaatiliste ahelate kaudu, mis seostub rütmiliste mustritega.</p>	Muusika õpetamiseks on vaja 1) muusikategevusteks (sh rühmatöök ja liikumiseks) sobivat teisaldatava mööbli piisavalt ventileeritavat ruumi; 2) mitmesuguseid vahendeid: klaver, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel; 3) musitseerimiseks vajalikke pillid: Orffi instrumentarium (rütmi- ja plaatpillid), plokkflöödid või väikekanded; 4) tehnovahendeid kontakt- ja digiõppe korraldamiseks: fono- ja videoteek, kohased voogedastusplatvormid; salvestatud muusika esitamise vahendid (muusikakeskus hifi, arvuti + kõlarid, CD-mängija); muusika õppimiseks ja loomiseks sobivad rakendused (äpid), nt noodistusprogramm,

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
		<p>koordinatsioon; tempo (kehaline aktiivsus); mäng kehapiiril.</p> <p>Kunst. Pillide kujutamine kunstitöodes.</p> <p>Loodusõpetus. Rütmi pillide valmistamine looduslikest materjalidest: puud, kivimid, liiv jm.</p> <p>Säästev eluviis, taaskasutus.</p> <p>Looduse, lindude ja loomade häälte jäljendamine kehapiiril, rütmi pillide ja/või plaatpillidega. Kodu ja kodumaa: Eestimaa loodus ja kodumaaga seotud sümbolika.</p> <p>Matemaatika. Loendamine ja järgarvude kasutamine (nt õige takti või noodirea leidmisel) ja arvude võrdlemine; klassi paarideks või rühmadeks jagamine; mõõtmine (ajaühikud, sh meetrumilööök); lihtsa võrrandi koostamine (nt tühjade taktiosade täitmine rütmidega); geomeetriselised kujundid (rütmi pillide kuju ja suuruse kirjeldamine ja võrdlemine); märgid <, > versus crescendo ja diminuendo.</p> <p>Inimeseõpetus. Mina ja meie: teistega</p>	<p>lihtsamates ostinato'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.</p> <p>Plaatpillid. Mängitakse oma koolis olevatel plaatpillidel, kasutades õigeid mänguvõtteid.</p> <p>Rakendatakse plaatpille lihtsamates ostinato'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.</p> <p>Väikekannel, plokkflööti. Mängitakse väikekandelil või plokkflöödil, kasutades õpitud mänguvõtteid.</p>		<p>salvestusprogramm jt; videoprojektor, digitahtvel, Opiq-keskkond</p>

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
		<p>arvestamine. Kodu, kodumaa- ja rahvakalendri teemad. Tervis: loomuliku kehahoiou jälgimine pillimängul, pulss (meetrum).</p> <p>Kunst. Rütmipillide valmistamine looduslikest, taaskasutatavatest vm materjalidest, nende kaunistuselementide kavandamine ja teostamine.</p> <p>Rahvuslikud motiivid ja sümbolid. Koolis olemasolevate rütmi- ja plaatpillide materjalide tundma õppimine. Töövahendite korrashoid ja tööohutus.</p>			
Muusikaline liikumine					
<p>1) Väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas.</p> <p>2) Kasutab liikumisel muusika väljendusvahendeid (tempo, dünaamika, rütm).</p> <p>3) Tantsib eesti laulu- ja ringmänge ning valsit ja polka põhisamme.</p>	<p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: Kujundatakse iseseisva õppimise ja tegutsemise oskust. Tutvutakse muusikaga seotud elukutsete ja institutsioonidega. Arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases tööelus. Muusikahuvi seostamine võimaliku hobi või ametivalikuga.</p>	<p>Eesti keel. Laulumängude tekstide ladus lugemine ja tähenduse selgitamine. Liikumisõpetus. Rahvatantsud, laulu- ja ringmängud, liikumine muusika saatel ja muusikalise liikumise kujundamine laulu karakteri põhjal; õige kehahoid ja keha tunnetamine lauldes, hingamine (tervis ja kehalised võimed); koordinatsioon; tempo</p>	<p>Liikumistegevusi viiakse läbi nii üheskoos, gruppides kui ka üksi, mille käigus liigutakse ja tunnetatakse nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.</p> <p>Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Tutvustatakse liikumise kaudu rütme, rütmifiguure ja pause (TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, veerandpaus, TI-RI-TI-RI, TAI-RI,</p>	<p>Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Muusika sisu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu üksi või rühmas.</p> <p>Marssimine erinevates tempodes.</p> <p>Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine.</p> <p>Õpetajaga ühise liikumiskompositsiooni loomine, milles väljendatakse muusikapala ülesehitust (vormi).</p> <p>Valsi ja polka tantsimine, kasutades põhisamme.</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängude mängimine.</p>	<p>Muusika õpetamiseks on vaja</p> <p>1) muusikategevusteks (sh rühmatöök ja liikumiseks) sobivat teiseldatavat mööbliga piisavalt ventileeritavat ruumi;</p> <p>2) mitmesuguseid vahendeid: klaver, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel;</p> <p>3) musitseerimiseks vajalikke pille: Orffi instrumentarium (rütm- ja plaatpillid), plokkflöödid või väikekanded;</p>

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
<p>4) Mõistab rütme ja pause ning rakendab neid liikumisel.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: Eesti ja rahvusvahelise muusikapärandiga tutvumine, laulupeo traditsiooni väärtustamine, rahvalaulude ja rahvapillidega tutvumine, eesti rahvakalendri tähtpäevade arvestamine repertuaari valikul.</p>	<p>(kehaline aktiivsus); mäng kehapiiril. Loodusõpetus. Looduse, lindude ja loomade hääle jälgimine kehapiiril ja tantsudes. Matemaatika. Loendamine ja järgarvude kasutamine (nt õige takti või noodirea leidmisel) ja arvude võrdlemine; klassi paarideks või rühmadeks jagamine; mõõtmine (ajaühikud, sh meetrumilööök); lihtsa võrrandi koostamine (nt tühjade taktiosade täitmine rütmidega); geomeetrised kujundid: rivi (sirgjoone), sõõri (ringjoone) vm kujundite moodustamine laulumängude mängimisel); märgid <, > versus crescendo ja diminuendo. Inimeseõpetus. Mina ja meie: teistega arvestamine. Kodu, kodumaa- ja rahvakalendri teemad. Tervis: pulss (meetrum). Võõrkeeled. Võõrkeelsed laulumängud: võõrkeelsete tekstide hääldamine. Oma emakeele ja</p>	<p>poolpaus, tervetaktipaus). Tunnetatakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu. Liigutakse marsisammul erinevates tempodes. Eesti laulu- ja ringmängud ning rahvatantsud. Mängitakse ühiselt erinevaid eesti laulu- ja ringmänge, tutvudes laulumängu sisu ja pärimusliku traditsiooniga. Väljendatakse mängudes esinevate tegelaste karaktereid. Ühistegevuses liigutakse paaris, ühiselt sõõris (ringjoonel), vooris ja viirus. Tutvutakse valsi ja polka põhisammudega.</p>	<p>Montessori: kõnni joonel (ingl Walking on the Line, monte-mate/Sensorial) – tasakaalu ja kehakontrolli arendamine, mis toetab koordineeritud muusikalist liikumist.</p>	<p>4) tehnovahendeid kontakt- ja digiõppe korraldamiseks: fono- ja videoteek, kohased voogedastusplatvormid; salvestatud muusika esitamise vahendid (muusikakeskus hifi, arvuti + kõlarid, CD-mängija); muusika õppimiseks ja loomiseks sobivad rakendused (äpid), nt noodistusprogramm, salvestusprogramm jt; videoprojektor, digitahvel, Opiq-keskkond</p>

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
		rahvuskultuuri väärtustamine.			
Muusikaline omalooming					
<p>1) Rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid.</p> <p>2) Loob rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja rütmikaanoneid.</p> <p>3) Improviseerib õpitud astmetele tuginedes.</p> <p>4) Loob tekstidena liisusalme, regivärsse ja laulusõnu.</p> <p>5) Väljendab muusikat loovliikumise ja kunstitööde kaudu.</p>	<p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: Kujundatakse iseseisva õppimise ja tegutsemise oskust. Tutvutakse muusikaga seotud elukutsete ja institutsioonidega. Arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases tööelus. Muusikahuvi seostamine võimaliku hobi või ametivalikuga.</p> <p>Keskkond ja säästev areng: Muusika kaudu teadvustatakse looduse ja keskkonnaga seotud teemasid (loodushelid, loodust kujutavad muusikapalad, rahvakalendri tähtpäevad).</p> <p>Kultuuriline identiteet: Eesti ja rahvusvahelise muusikapärandiga tutvumine, laulupeo traditsiooni väärtustamine,</p>	<p>Eesti keel. lihtsate laulusõnade loomine. Liikumisõpetus. Liikumine muusika saatel ja muusikalise liikumise kujundamine laulu karakteri põhjal; koordineerimine; tempo; mäng kehapiiril.</p> <p>Kunst. Muusika visualiseerimine. Rahvuslikud motiivid ja sümbolid.</p> <p>Loodusõpetus. Aastaajad: Laulud loodusest ja looduses toimuvast, inimesest ja inimesega seotud eluvaldkondadest, taimedest, kodu- ja metsloomadest. Rütmi- ja looduslike materjalidest: puud, kivimid, liiv jm. Liikumismängud looduslikus keskkonnas. Looduse, lindude ja loomade häälte jäljendamine oma hääle, kehapiiril, rütmi- ja looduslike materjalidega; jäljendamine tantsudes. Kodu ja kodumaa: Eestimaa loodus ja kodumaaga seotud sümbolika.</p>	<p>Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansamblis ja/või kõik koos.</p> <p>Muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) kasutatakse omaloomingus nii eraldi kui ka omavahel lõimitult.</p> <p>Laulmine. Luuakse lihtsamaid tekste ja esitatakse neid musitseerides.</p> <p>Pillimäng. Luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, rütmijärgnevusi ja ostinato'sid ning esitatakse neid keha-, rütmi- ja plaatpillidel.</p> <p>Omaloomingut luues rakendatakse õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi.</p> <p>Liikumine. Väljendatakse muusikapala karakterit improviseeritud liikumise kaudu. Luuakse laulu meeleoluga sobivad liigutused.</p>	<p>Meloodia ja rütmi improviseerimine.</p> <p>Lihtsate rütmilis-meloodiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja/või plaatpillidel.</p> <p>Rütmikaanonite loomine ja esitamine.</p> <p>Lihtsamate tekstide loomine ja nende ilmekas esitamine.</p> <p>Muusika meeleolu väljendamine loovliikumise kaudu.</p> <p>Väikekandlil või plokkflöödil omaloomingu esitamine.</p> <p>Kunstitöodes kuulatud muusika või laulu meeleolu ja/või karakteri väljendamine.</p> <p>Kaaslastele esinemine.</p> <p>Montessori: liikuv tähestik (ingl Moveable Alphabet, monte-keel) – loominguiline tekstiloome (liisusalmid, regivärsid) tähtede kokkupanemise kaudu.</p> <p>Montessori: metallraamid (ingl Metal Insets, monte-keel) – muusika visualiseerimine joonistamise kaudu.</p>	<p>Muusika õpetamiseks on vaja</p> <p>1) muusikategevusteks (sh rühmatööks ja liikumiseks) sobivat teiseldatavat mööbliga piisavalt ventileeritavat ruumi;</p> <p>2) mitmesuguseid vahendeid: klaver, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel;</p> <p>3) musitseerimiseks vajalikke pille: Orffi instrumentarium (rütmil- ja plaatpillid), plokkflöödid või väikekanded;</p> <p>4) tehnovahendeid kontakt- ja digiõppe korraldamiseks: fono- ja videoteek, kohased voogedastusplatvormid; salvestatud muusika esitamise vahendid (muusikakeskus hifi, arvuti + kõlarid, CD-mängija); muusika õppimiseks ja loomiseks sobivad rakendused (äpid), nt noodistusprogramm, salvestusprogramm jt; videoprojektor, digitahvel, Opiq-keskkond</p>

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
	<p>rahvalaulude ja rahvapillidega tutvumine, eesti rahvakalendri tähtpäevade arvestamine repertuaari valikul.</p>	<p>Matemaatika. Loendamine ja järgarvude kasutamine (nt õige takti või noodirea leidmisel) ja arvude võrdlemine; klassi paarideks või rühmadeks jagamine; mõõtmine (ajaühikud, sh meetrumilööök); lihtsa võrrandi koostamine (nt tühjade taktiosade täitmine rütmidega); geomeetrilised kujundid (rütmipillide kuju ja suuruse kirjeldamine ja võrdlemine); rivi (sirgjoone), sõõri (ringjoone) vm kujundite moodustamine esinemisel või laulumängude mängimisel); märgid <, > versus crescendo ja diminuendo.</p> <p>Inimeseõpetus. Mina ja meie: teistega arvestamine. Kodu, kodumaa- ja rahvakalendri teemad.</p> <p>Tervis, hääle tekitamine ja kuulmine, häälehoid, loomuliku kehahoiu jälgimine laulmisel, pulss (meetrum).</p> <p>Kunst. Rütmipillide valmistamine looduslikest, taaskasutatavatest vm materjalidest, nende</p>			

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
		kaunistuselementide kavandamine ja teostamine. Rahvuslikud motiivid ja sümbolid. Koolis olemasolevate rütmi- ja plaatpillide materjalide tundma õppimine. Töövahendite korrashoid ja tööohutus.			
Kuulamine					
<p>1) Kirjeldab muusikaelamusi ja avaldab arvamust eakohaselt.</p> <p>2) Iseloomustab ja võrdleb meeleolu ja karakterit, kasutades oskussõnavara.</p> <p>3) Eristab vokaal- ja instrumentaalmuusikat ning žanre (marss, valss, polka).</p> <p>4) Eristab kuuldeliselt esituskosseise (solist, duo, duett, ansambel, koor, orkester).</p> <p>5) Tunneb eesti rahvapille kõla ja välimuse järgi.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: Eesti ja rahvusvahelise muusikapärandiga tutvumine, laulupeo traditsiooni väärtustamine, rahvalaulude ja rahvapillidega tutvumine, eesti rahvakalendri tähtpäevade arvestamine repertuaari valikul.</p> <p>Infotehnoloogia ja meedia: Muusikateoste autorsuse teadvustamine ja austamine. Kriitiline suhtumine infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda. Digitehnoloogia kasutamine muusika</p>	<p>Eesti keel. Keskendunud kuulamise harjutamine; kuulud laulusõnade tähenduse mõistmine; muusika oskussõnavara ja noodisümbolite tutvustamine. Liikumiseõpetus. Liikumine muusika saatel ja muusikalise liikumise kujundamine laulu karakteri põhjal; tempo; mäng kehapiiril. Kunst. Muusika visualiseerimine. Pillide kujutamine kunstitöös. Rahvuslikud motiivid ja sümbolid. Loodusõpetus. Aastaajad: Linnu- ja loomariik muusikas. Laulud loodusest ja looduses toimuvast, inimesest ja inimesega seotud eluvaldkondadest,</p>	<p>Kirjeldatakse kogetud muusikaelamusi ning avaldatakse nende kohta arvamust eakohaselt suuliselt või muul looval viisil. Autorid. Tutvutakse laulu või muusikapala autoritega (helilooja ja luuletaja). Tutvutakse valikuliselt erinevate heliloojatega, näiteks Gustav Ernesaks, Miina Härma, Wolfgang Amadeus Mozart, Pjotr Tšaikovski jne. Eesti rahvamuusika. Kuulatakse eesti rahvamuusikat ja kirjeldatakse ning iseloomustatakse kuuldu. Eristatakse kõla ja välimuse järgi eesti rahvapille ning kirjeldatakse neid. Vokaalmuusika ja instrumentaalmuusika. Eristatakse kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat (laul ja muusikapala).</p>	<p>Muusikapala või laulu meeleolu ja/või karakteri kirjeldamine. Väljendab muusikapala karakterit kunstiteose kaudu. Valikuliselt erinevate heliloojate, näiteks Gustav Ernesaks, Miina Härma, Wolfgang Amadeus Mozart, Pjotr Tšaikovski jt, teoste kuulamine (helilooja ja loomingu seostamine, nt muusikaviktoriin). Erinevate muusikažanrite (marss, valss, polka) kuulamine ja eristamine. Rahvapillide kuulamine/vaatamine ja nende eristamine kõla ja välimuse järgi. Võimalusel kontserdi külastamine (kontserdimaja, koolikontserdid jne). Montessori: ettelugemine (ingl Reading Aloud, monte-keel) – kuulud muusika kohta kogemuste jagamine ja arvamuse avaldamine sõnaliselt vormis.</p>	<p>Muusika õpetamiseks on vaja</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) muusikategevusteks (sh rühmatöök ja liikumiseks) sobivat teisaldatavat mööbliga piisavalt ventileeritavat ruumi; 2) mitmesuguseid vahendeid: klaver, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel; 3) musitseerimiseks vajalikke pille: Orffi instrumentaarium (rütmi- ja plaatpillid), plokkflöödid või väikekanded; 4) tehnovahendeid kontakt- ja digiõppe korraldamiseks: fono- ja videoteek, kohased voogedastusplatvormid; salvestatud muusika esitamise vahendid (muusikakeskus hifi, arvuti + kõlarid, CD-mängija); muusika õppimiseks ja loomiseks sobivad rakendused (äpid), nt noodistusprogramm, salvestusprogramm jt; videoprojektor, digitahvel, Opiq-keskkond

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
	kuulamisel ja otsinguks.	<p>taimedest, kodu- ja metsloomadest. Looduse, lindude ja loomade häälte jäljendamine oma hääle, kehapilli, rütmipillide ja/või plaatpillidega. Kodu ja kodumaa: Eestimaa loodus ja kodumaaga seotud sümbolika. Matemaatika. Loendamine ja järgarvude kasutamine (nt õige takti või noodirea leidmisel) ja arvude võrdlemine; klassi paarideks või rühmadeks jagamine; mõõtmine (ajaühikud, sh meetrumilöök); lihtsa võrrandi koostamine (nt tühjade taktiosade täitmine rütmidega); märgid <, > versus crescendo ja diminuendo.</p> <p>Inimeseõpetus. Mina ja meie: teistega arvestamine. Kodu, kodumaa- ja rahvakalendri teemad. Tervis, hääle tekitamine ja kuulmine, häälehoid, loomuliku kehahoiu jälgimine laulmisel, pulss (meetrum).</p> <p>Kunst. Pillide materjalide kõla tundma õppimine. Võõrkeeled. Võõrkeelsed laulud: võõrkeelsete tekstide</p>	<p>Tutvutakse erinevate esituskoosseisudega (solist, duo, duett, ansambel, koor, orkester). Eristatakse kuuldeliselt muusikažanre (marss, valss, polka).</p> <p>Kontsert. Korratakse kontserdikülastaja hea käitumise tavasid.</p> <p>Muusika väljendusvahendid. Kirjeldatakse kogetud muusikaelamust eakohaselt, kasutades õpitud oskussõnavara.</p>		

Õpitulemused	Pädevused / läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd / õppekäigud	Vajalikud vahendid
		kuulamine. Oma emakeele ja rahvuskultuuri väärtustamine.			